

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: March/April-2023
History (Optional) Paper-III

HISO21: Legacy of the Marathas (New Pattern 2022)

Day and Date: Thursday, 04/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 _____ means an amount received by Patil from the collection of revenue.
A) Khurda B) Galla C) Chouth D) Sahotra _____
- 2 The influence of ----- is seen on the garments of Maratha period.
A) Muslim style B) Persian style C) Rajput D) Gujarati
- 3 During the Maratha period the slave boy known as -----
A) Paraka B) Poraga C) Mulaga D) Apala
- 4 ----- colored clothes were worn on the day of Vasant Panchami during the Maratha period.
A) Green B) red C) orange D) yellow
- 5 The focal point of Chhatrapati Shivaji Maharaj's administration was -----.
A) Vatandar B) Zamindar C) Jahagirdar D) Common Rayat
- 6 Bharuda was composed by -----.
A) Sant Ramadas B) Sant Tukaram C) Sant Ekanath D) Sant Dnyaneshvar
- 7 Saint Eknath promoted social awakening through the use of-----
A) Bharud B) Abhanga C) Katha D) Kavita
- 8 The paragraph in Powada is called -----.
A) Kavya B) Tikitane C) Chouk D) Gol
- 9 Shahir Saganbhau was a ----- by religion.
A) Hindu B) Jain C) Buddhist D) Muslim
- 10 Shahir Honaji Bala's full name is -----.
A) Honaji Sayaji Shilarkhane B) Honaji Balaji Shilarkhane
C) Honaji Sayaji Hireparkhe D) Honaji Balaji Hireparkhe
- 11 The non-stepping well is called -----.
A) Aad B) Kund C) Barav D) Tirth
- 12 'Suvela', 'Sanjivani' and 'Padamavati' Machi are on thefort.
A) Rayagad B) Rajagad C) Pratapagad D) Sinhagad
- 13 Adalatwada is at
A) Satara B) Solapur C) Kolhapur D) Pune

- 14 Shaniwarwada is at -----.
- A) Satara B) Solapur C) Kolhapur D) Pune
- 15 Ganapati Temple of Tasgaon was built by -----.
- A) Patwardhan B) Shinde C) Holkar D) Gaikwad

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Alutedars
- 2 Dashahara
- 3 Vag
- 4 Gadi in Maratha Age

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the policy of Chhatrapati Shivaji Maharaj about Vatan.
- 2 Write information about the art of Dashavatar in the Maratha period.
- 3 Resources of water-supply in Maratha period.
- 4 Write Description and history of Ajinkyatara fort.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Give information about efforts of Chhatrapati Shivaji Maharaj for the development of agriculture.
- 2 Give a detailed account of the developments of various arts during the Maratha period.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ----- म्हणजे पाटलाला जमा केलेल्या महसुलातील मिळणारी रोख रक्कम होय.
अ) खुर्दा ब) गल्ला क) चौथाई ड) सहोत्रा
- 2 मराठा काळातील वस्त्रावर ----- यांचा प्रभाव दिसतो.
अ) मुस्लीम शैली ब) पर्शियन शैली क) राजपूत ड) गुजराथी
- 3 मराठा कालखंडात गुलाम मुलाला ----- असे म्हणत.
अ) परका ब) पोरगा क) मुलगा ड) आपला
- 4 मराठा कालखंडात वसंत पंचमी दिवशी ----- रंगाची वस्त्रे परिधान करीत होते.
अ) हिरव्या ब) लाल क) केशरी ड) पिवळ्या
- 5 छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या प्रशासनाचा केंद्रबिंदू----- हा होता.
अ) वतनदार ब) जमीनदार क) जहागीरदार ड) सामान्य रयत
- 6 भारुडांची रचना ----- यांनी केली.
अ) संत रामदास ब) संत तुकाराम क) संत एकनाथ ड) संत ज्ञानेश्वर
- 7 संत एकनाथांनी -----च्या माध्यमातून समाज जागृती केली.
अ) भारुडे ब) अभंग क) कथा ड) कविता

- 8 पोवाड्यातील परिच्छेदाला ----- असे म्हणतात.
 अ) काव्य ब) तिकीटणे क) चौक ड) गोल
- 9 सगनभाऊ हा शाहीर ----- धर्माचा होता.
 अ) हिंदू ब) जैन क) बौध्द ड) मुस्लीम
- 10 होनाजी बाळा या शाहिराचे पूर्ण नाव -----.
 अ) होनाजी सयाजी शिलारखाने ब) होनाजी बाळाजी शिलारखाने
 क) होनाजी सयाजी हिरेपारखे ड) होनाजी बाळाजी हिरेपारखे
- 11 बिनपायऱ्याच्या विहिरीला ----- असे म्हणतात.
 अ) आड ब) कुंड क) बारव ड) तीर्थ
- 12 सुवेळा, संजीवनी आणि पद्मावती माची ----- या किल्ल्यावर आहेत.
 अ) रायगड ब) राजगड क) प्रतापगड ड) सिंहगड
- 13 अदालत वाडा ----- या ठिकाणी आहे.
 अ) सातारा ब) सोलापूर क) कोल्हापूर ड) पुणे
- 14 शनिवारवाडा ----- येथे आहे.
 अ) सातारा ब) सोलापूर क) कोल्हापूर ड) पुणे
- 15 तासगावचे गणपती मंदिर ----- यांनी बांधले.
 अ) पटवर्धन ब) शिंदे क) होळकर ड) गायकवाड

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 अलुतेदार
- 2 दसरा
- 3 वग
- 4 मराठाकालीन गढी.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 छत्रपती शिवाजी महाराजांचे वतनविषयक धोरण स्पष्ट करा.
- 2 मराठा कालखंडातील दशावतार या कलेबद्दल माहिती लिहा.
- 3 मराठा कालखंडामध्ये पाणीपुरवठ्याची कोणती साधने उपलब्ध होती.
- 4 अजिंक्यतारा किल्याचे वर्णन करून माहिती लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या शेती सुधारणांची माहिती द्या.
- 2 मराठा कालखंडातील विविध कलांच्या विकासाची माहिती द्या.

Model Answer Paper

M.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: March/April-2023

History (Optional) Paper-III

HISO21: Legacy of the Marathas (New Pattern 2022)

Day and Date: Thursday, 04/05/2023

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ----- म्हणजे पाटलाला जमा केलेल्या महसुलातील मिळणारी रोख रक्कम होय.

अ) खुर्दा ब) गल्ला क) चौथाई ड) सहोत्रा

Option 1

2 मराठा काळातील वस्त्रावर ----- यांचा प्रभाव दिसतो.

अ) मुस्लीम शैली ब) पर्शियन शैली क) राजपूत ड) गुजराथी

Option 3

3 मराठा कालखंडात गुलाम मुलाला ----- असे म्हणत.

अ) परका ब) पोरगा क) मुलगा ड) आपला

Option 2

4 मराठा कालखंडात वसंत पंचमी दिवशी ----- रंगाची वस्त्रे परिधान करीत होते.

अ) हिरव्या ब) लाल क) केशरी ड) पिवळ्या

Option 4

5 छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या प्रशासनाचा केंद्रबिंदू----- हा होता.

अ) वतनदार ब) जमीनदार क) जहागीरदार ड) सामान्य रयत

Option 4

6 भारुडांची रचना ----- यांनी केली.

अ) संत रामदास ब) संत तुकाराम क) संत एकनाथ ड) संत ज्ञानेश्वर

Option 3

7 संत एकनाथांनी -----च्या माध्यमातून समाज जागृती केली.

अ) भारुडे ब) अभंग क) कथा ड) कविता

Option 1

8 पोवाड्यातील परिच्छेदाला ----- असे म्हणतात.

अ) काव्य ब) तिकीटणे क) चौक ड) गोल

Option 3

9 सगनभाऊ हा शाहीर ----- धर्माचा होता.

अ) हिंदू ब) जैन क) बौद्ध ड) मुस्लीम

Option 4

10 होनाजी बाळा या शाहिराचे पूर्ण नाव -----.

अ) होनाजी सयाजी शिलारखाने ब) होनाजी बाळाजी शिलारखाने

क) होनाजी सयाजी हिरेपारखे ड) होनाजी बाळाजी हिरेपारखे

Option 1

11 बिनपायऱ्याच्या विहिरीला ----- असे म्हणतात.

अ) आड ब) कुंड क) बारव ड) तीर्थ

Option 1

12 सुवेळा, संजीवनी आणि पद्मावती माची ----- या किल्ल्यावर आहेत.

अ) रायगड ब) राजगड क) प्रतापगड ड) सिंहगड

Option 2

13 अदालत वाडा ----- या ठिकाणी आहे.

अ) सातारा ब) सोलापूर क) कोल्हापूर ड) पुणे

Option 1

14 शनिवारवाडा ----- येथे आहे.

अ) सातारा ब) सोलापूर क) कोल्हापूर ड) पुणे

Option 4

- 15 तासगावचे गणपती मंदिर ----- यांनी बांधले.
अ) पटवर्धन ब) शिंदे क) होळकर ड) गायकवाड

Option 1

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 अलुतेदार

Ans:

2 दसरा

Ans:

3 वग

Ans:

4 मराठाकालीन गढी.

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 छत्रपती शिवाजी महाराजांचे वतनविषयक धोरण स्पष्ट करा.

Ans:

2 मराठा कालखंडातील दशावतार या कलेबद्दल माहिती लिहा.

Ans:

3 मराठा कालखंडामध्ये पाणीपुरवठ्याची कोणती साधने उपलब्ध होती.

Ans:

4 अजिंक्यतारा किल्याचे वर्णन करून माहिती लिहा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या शेती सुधारणांची माहिती द्या.

Ans:

2 मराठा कालखंडातील विविध कलांच्या विकासाची माहिती द्या.

Ans:
